

Zatwierdzam:

GŁÓWNY INSPEKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
dr inż. Andrzej Jagusiewicz

Akceptuję i przedkładam
na kierownictwie MŚ

Podsekretarz Stanu
Aneta Wilmańska

Główny Inspektor Ochrony Środowiska

Raport w sprawie oceny stanu przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych w Polsce za rok 2011

Warszawa, marzec 2012 r.

Opracowano w Departamencie Inspekcji i Orzecznictwa
Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

przez

Przemysława Olszanieckiego – głównego specjalistę

pod kierunkiem

Joanny Piekutowskiej – Dyrektora Departamentu Inspekcji i Orzecznictwa

7/8/14 mx

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Zakres raportu	4
3. Ustalenia kontroli.....	5
3.1. Podstawowe dane dotyczące kontroli WIOŚ w zakresie SZWO	5
3.2. Charakterystyka zakładów skontrolowanych w 2011 r.....	5
3.3. Nieprawidłowości stwierdzone przy postępowaniu z SZWO	6
3.4. Działania pokontrolne.....	7
4. Porównanie ustaleń kontroli z lat 2010 i 2011.....	8
5. Ustalenia kontroli z lat 2010 i 2011 w zakresie zużytego sprzętu elektrycznego z SZWO...8	
6. Podsumowanie	11
7. Wnioski	12
8. Załączniki	
8.1. Tabele i ryciny	
Ryc. 1 Porównanie liczby zakładów skontrolowanych przez WIOŚ w zakresie postępowania z SZWO w latach 2010-2011	
Ryc. 2 Nieprawidłowości ujawnione podczas kontroli przestrzegania obowiązków w zakresie postępowania z SZWO	
Tabela 1 Podstawowe dane dotyczące kontroli WIOŚ w 2011 roku w zakresie postępowania z SZWO	
Tabela 2 Realizacja zarządzeń pokontrolnych w latach 2010 i 2011	
Tabela 3 Liczba wykrytych przypadków niewywiązywania się z obowiązków nałożonych w przepisach prawnych w zakresie postępowania z SZWO podczas kontroli w 2011 r.	
Tabela 4 Działania pokontrolne podjęte przez WIOŚ w roku 2011	
Tabela 5 Charakterystyka zakładów skontrolowanych w 2011 roku	
8.2. Pisma Urzędów Morskich:	
1. Pismo Urzędu Morskiego w Szczecinie z dnia 31 stycznia 2011 r.; znak: OŚ-I-070/2/2/11,	
2. Pismo Urzędu Morskiego w Słupsku z dnia 24 lutego 2011 r.; znak: SM500/025/10,	
3. Pismo Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 28 lutego 2011 r.; znak: IOŚ-LC-780-46/11.	

1. Wstęp

Niniejszy raport za rok 2011 opracowany został w celu realizacji zadania określonego w art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku *o substancjach zubożających warstwę ozonową* (Dz. U. Nr 121 poz. 1263 z późn. zm.), zwanej dalej *ustawą*, tj. przedstawienia ministrowi właściwemu do spraw środowiska, do dnia 31 marca 2011 r. Jest to ósmy raport krajowy w sprawie oceny stanu przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych¹ w Polsce. Raport sporządzono w formie opisowej i tabelarycznej.

2. Zakres raportu

Raport obejmuje:

- porównanie liczby zakładów znajdujących się w ewidencji WIOŚ jako potencjalnie podlegających obowiązkowi ustawy, zakładów skontrolowanych w 2011 roku w ramach cyklu kontrolnego oraz zakładów skontrolowanych w 2011 r., które nadal używały SZWO – **tabela 1**;
- wykaz nieprawidłowości stwierdzonych w czasie kontroli – **tabela 2**;
- informacje o działaniach pokontrolnych podjętych przez WIOŚ w 2011 roku – **tabela 3**;
- porównanie stopnia realizacji zarządzeń pokontrolnych w latach 2010-2011 – **tabela 4**;
- charakterystykę zakładów skontrolowanych w roku 2011 z podziałem na 3 główne grupy zakładów podlegających przepisom *ustawy* – **tabela 5**.

---

¹ Substancje kontrolowane – substancje zubożające warstwę ozonową objęte Protokołem Montrealskim (w skrócie SZWO)

3. Ustalenia kontroli

3.1. Podstawowe dane dotyczące kontroli WIOŚ w zakresie z SZWO

W roku 2011 zostało skontrolowanych 488 zakładów w zakresie oceny stanu przestrzegania przepisów dotyczących SZWO. W ewidencji WIOŚ zakładów skontrolowanych od roku 2004 potencjalnie podlegających przepisom *ustawy* znajdowało się na koniec 2011 roku 2628 zakładów. Ewidencja WIOŚ jest aktualizowana na podstawie informacji pochodzących od zakładów oraz na podstawie danych z bazy zakładów używających SZWO będącej w posiadaniu Instytutu Chemii Przemysłowej – Biura Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu w Warszawie.

Stosunek liczby zakładów skontrolowanych w zakresie SZWO w 2011 r. do ogólnej liczby zakładów znajdujących się w ewidencji WIOŚ jako potencjalnie podlegające przepisom *ustawy* wynosi 18,6%. W poprzednich latach odsetek ten wynosił między 20 a 25%. Z powyższego wynika, że zakład znajdujący się w ewidencji WIOŚ jest kontrolowany średnio raz na 4-5 lat.

Z 488 zakładów skontrolowanych przez WIOŚ w 2011 r. pod kątem przestrzegania przepisów *ustawy*, 255 używało nadal SZWO lub urządzenia albo instalacje zawierające SZWO (około 52%), pozostałe zakłady zastąpiły czynniki z grupy SZWO innymi, np. fluorowanymi gazami cieplarnianymi.

Porównanie liczby zakładów skontrolowanych przez WIOŚ w zakresie postępowania z SZWO w latach 2010-2011 zostało przedstawione na ryc. 1.

3.2. Charakterystyka zakładów skontrolowanych w 2011 r.

Zakłady kontrolowane przez WIOŚ w 2011 r. zostały podzielone na trzy główne grupy:

- Grupa I - zakłady stosujące SZWO – zakłady wykorzystujące SZWO do obsługi technicznej, do ponownego napełniania produktów lub urządzeń, odzyskujące SZWO, dokonujące recyklingu lub regeneracji SZWO oraz niszczące te substancje,
- Grupa II – zakłady, w których używane są urządzenia i instalacje zawierające SZWO – zakłady, które mają na stanie (posiadają lub wynajmują) produkty, urządzenia i instalacje zawierające SZWO,

- Grupa III - zakłady dokonujące obrotu SZWO lub produktami, urządzeniami, instalacjami zawierającymi SZWO – zakłady, których działalność oparta jest na wprowadzaniu do obrotu SZWO lub produktów, urządzeń, instalacji zawierających SZWO.

Spośród skontrolowanych przez WIOŚ zakładów w 2011 r. do grupy I należało 39 zakładów, do grupy II – 213 zakładów, natomiast do grupy III – 3 zakłady.

Z powyższego wynika, że najliczniejszą grupę wśród zakładów skontrolowanych w 2011 r. stanowią zakłady, w których używane są urządzenia i instalacje zawierające SZWO – ok. 84% spośród zakładów skontrolowanych w 2011 r. Zakłady dokonujące obrotu SZWO lub produktami, urządzeniami, instalacjami zawierającymi SZWO stanowią ok. 1% ogólnej liczby zakładów skontrolowanych przez WIOŚ w 2011 r.

Zakłady, w których podczas kontroli WIOŚ w 2011 r. wykorzystywane były urządzenia zawierające SZWO to głównie zakłady masarskie, mleczarskie, hurtownie dla branży spożywczej, zakłady ogólnospożywcze.

Dodatkowo prowadzący zakłady zlecają firmom serwisowym wypełnienie obowiązków wynikających z ustawy – czyli wykonywanie przeglądów szczelności z odpowiednią częstotliwością, oznakowanie urządzeń lub instalacji, prowadzenie odpowiedniej dokumentacji.

3.2. Nieprawidłowości stwierdzone przy postępowaniu z SZWO

W trakcie kontroli wykonanych w ramach cyklu przez WIOŚ w zakresie przestrzegania przez zakłady przepisów ustawy wykryto 158 nieprawidłowości w 94 zakładach.

Liczba naruszeń poszczególnych przepisów odnoszących się do postępowania z SZWO z podziałem na województwa została przedstawiona w tabeli 2, natomiast na ryc. 2 został przedstawiony procentowy udział poszczególnych naruszeń ustawy wykrytych podczas kontroli w 2011 roku w skali kraju.

Najwięcej naruszeń w 2011 r. odnotowano w zakresie:

- obowiązku wykonywania przeglądów szczelności urządzeń zawierających powyżej 3 kg SZWO (22% ogółu naruszeń),
- oznakowania pojemników, urządzeń i instalacji zawierających SZWO (18% ogółu naruszeń),
- braku eliminowania emisji SZWO do powietrza (13% ogółu naruszeń),

- braku dokonywania opłat za emisję SZWO do powietrza (**12%** ogółu naruszeń),
- braku prawidłowo prowadzonej ewidencji (**12%** ogółu naruszeń),
- braku prawidłowo prowadzonej karty urządzenia (**11%** ogółu naruszeń).

Większość ww. naruszeń zgodnie z podziałem na 4 kategorie² przyjętym w zależności od wpływu danego naruszenia na środowisko zostało zakwalifikowanych do kategorii 1, czyli miały niewielki negatywny wpływ na środowisko. **13%** naruszeń *ustawy* (brak eliminowania emisji SZWO) należy do kategorii 4 naruszeń, czyli w istotnym stopniu wpływało negatywnie na stan środowiska (zubożenie warstwy ozonowej).

W jednym zakładzie (Klima Bud, Przedsiębiorstwo Specjalistyczne A. Szymoniuk, R. Albin, J. Miareczko, G. Wójcik, Sp. j., ul. Nowy Świat 40a, 20 418 Lublin) stwierdzono stosowanie wodorochlorofluorowęglowodorów pochodzących z produkcji pierwotnej do obsługi technicznej i naprawy urządzeń, co jest zabronione od dnia 1 stycznia 2010 r.

Na podstawie raportów w sprawie oceny stanu przestrzegania w 2011 roku przepisów dotyczących stosowania oraz eksploatacji urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane na statkach, sporządzonych przez Urzędy Morskie w Szczecinie, Gdyni i Słupsku można stwierdzić, że nie odnotowano naruszenia przepisów w tym zakresie.

3.3. Działania pokontrolne

W wyniku kontroli **255** zakładów nadal używających SZWO zastosowano następujące działania pokontrolne:

- **86** zarządzeń pokontrolnych;
- **15** wystąpień o podjęcie stosownych działań do właściwych organów lub wyjaśnienie niektórych kwestii, jeżeli nie leżało to w kompetencjach danego WIOŚ;
- **68** pouczeń;
- **13** grzywn w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 3600 zł.

² Kategorie naruszeń zostały podane zgodnie z następującymi zasadami:

- kategoria 1 – brak realizacji lub naruszenie obowiązków, niezwiązanych z bezpośrednim oddziaływaniem na środowisko, wynikających z mocy prawa i decyzji administracyjnych (np. brak ewidencji, brak przekazywania wyników pomiarów, brak wykonywania pomiarów),
- kategoria 2 – naruszenie warunków pozwoleń, zezwoleń lub zgłoszeń określających warunki korzystania ze środowiska,
- kategoria 3 – brak uregulowań formalno-prawnych korzystania ze środowiska, nieprzestrzeganie przepisów dotyczących zapobiegania, usuwania lub ograniczania skutków poważnych awarii przemysłowych,
- kategoria 4 – zanieczyszczenie środowiska spowodowane zaniedbaniami w eksploatacji instalacji chroniących środowisko lub innymi działaniami użytkownika instalacji.

Dane szczegółowe dotyczące podejmowanych działań pokontrolnych w poszczególnych województwach przedstawia **tabela 3**.

Stopień realizacji zarządzeń pokontrolnych przez zakłady jest wysoki i wynosi **95%** na koniec 2011 roku.

Dane szczegółowe dotyczące realizacji zarządzeń pokontrolnych w latach 2010-2011 zostały przedstawione w **tabeli 4**.

4. Porównanie ustaleń kontroli z lat 2010 i 2011

W roku 2011 najczęściej występującą nieprawidłowością był brak odpowiednio często wykonywanych badań szczelności urządzeń zawierających powyżej 3 kg SZWO (**22%** ogółu naruszeń). Zakłady nie wykonywały przeglądów lub wykonywały badania szczelności niezgodnie z harmonogramem sprawdzania szczelności zawartym w *ustawie*. W roku 2010 brak odpowiednio często dokonywanych przeglądów szczelności urządzeń zawierających SZWO stanowił **19%** ogółu naruszeń. Drugim najczęściej występującym naruszeniem przepisów dot. SZWO jest brak prawidłowego oznakowania (**18%** ogółu naruszeń w roku 2011 i odpowiednio **19%** ogółu naruszeń w roku 2010).

W 2011 roku spadła liczba nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli WIOŚ – w porównaniu z rokiem 2010 zmalała z **236 do 158**. Liczba zakładów, u których wykryto nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów *ustawy* również zmalała z **164** zakładów (**43 %** zakładów używających nadal SZWO) w roku 2010 do **94** zakładów w roku 2011 (**37 %** zakładów używających nadal SZWO).

5. Ustalenia kontroli z lat 2010 i 2011 w zakresie zużytego sprzętu elektrycznego z SZWO

W *Rejestrze przedsiębiorców i organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego* prowadzonym przez GIOŚ na podstawie art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. *o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym* (Dz. U. Nr 180, poz. 1495, z późn. zm.) w 2010 r. funkcjonowało 140 zakładów przetwarzania, a w 2011 r. – 161.

Na podstawie art. 16 ust. 1 ww. ustawy wojewódzki inspektor ochrony środowiska co najmniej raz w roku przeprowadza kontrolę zakładu przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, m. in. zawierającego czynniki chłodnicze, w tym także SZWO. Sprzęt z czynnikami chłodniczymi należy głównie do grupy 1 (*Sprzęt*

wielkogabarytowy gospodarstwa domowego), w skład której wchodzi: wielkogabarytowe urządzenia chłodzące, chłodziarki, zamrażarki, urządzenia klimatyzacyjne oraz do grupy 10 (*Automaty do wydawania*), w skład której wchodzi: automaty do wydawania butelek lub puszek z zimnymi i gorącymi napojami i automaty do wydawania produktów stałych.

Art. 44 ust. 2 ustawy *o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym* zobowiązuje zakład przetwarzania po przyjęciu zużytego sprzętu do niezwłocznego usunięcia z niego składników niebezpiecznych, materiałów i części składowych określonych w załączniku nr 2 do ww. ustawy, w tym co najmniej w pierwszej kolejności do usunięcia wodorochlorofluorowęglowodorów (HCFC), chlorofluorowęglowodorów (CFC), wodorofluorowęglowodorów (HFC) lub węglowodorów (HC). Zebrany zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, z którego usunięto SZWO, należy przetworzyć w następujący sposób: z urządzeń zawierających gazy zubożające warstwę ozonową lub wykazujące potencjał tworzenia globalnego efektu cieplarnianego (GWP)³ powyżej 15, znajdujące się w piankach oraz obwodach chłodzących, należy te gazy odessać i odpowiednio je oczyścić, zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o substancjach zubożających warstwę ozonową*.

Zgodnie z *Wytycznymi GIOŚ do przeprowadzania przez IOŚ kontroli zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego* z kwietnia 2010 r., w zakładach przetwarzania, które demontują zużyty sprzęt chłodniczy sprawdzane są również zagadnienia związane z SZWO tj.:

- prawidłowość przetwarzania ze zużytego sprzętu frakcji materiałowych zawierających SZWO, m.in: wyposażenie w wymagany sprzęt i instalacje (np. urządzenia do odsysania czynnika chłodniczego) i przestrzeganie ww. art. 44 ust. 2 ustawy *o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym*;
- spełnianie wymogów ochrony środowiska wynikających z ustawy *o substancjach zubożających warstwę ozonową* np. prowadzenie ewidencji substancji kontrolowanych i posiadanie odpowiedniego stopnia świadectwa kwalifikacji przez co najmniej jedną osobę zatrudnioną w zakładzie przetwarzania.

---

³ Współczynnik ocieplenia globalnego (GWP – Global Warming Potential) - oznacza wskaźnik porównujący siłę oddziaływania fluorowanego gazu cieplarnianego na ocieplenie klimatu do siły takiego oddziaływania przez dwutlenek węgla. Współczynnik ocieplenia globalnego (GWP) obliczany jest na podstawie skutków oddziaływania jednego kilograma danego gazu na ocieplenie klimatu w ciągu 100 lat w porównaniu do takiego oddziaływania przez jeden kilogram CO₂, który przyjęto = 1.

Z przeprowadzonych w 2010 r. przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska 147 kontroli zakładów przetwarzania wynika, że przetwarzanie zużytego sprzętu faktycznie prowadziły 123 podmioty. Spośród 112 zakładów mających decyzję na prowadzenie odzysku zużytego sprzętu zawierającego czynnik chłodniczy tylko w 26 z nich odbywało się przetwarzanie takiego sprzętu.

W 2011 roku wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska przeprowadziły łącznie 152 kontrole zakładów przetwarzania; faktycznie przetwarzanie zużytego sprzętu stwierdzono w 117 zakładach. Decyzję na prowadzenie odzysku zużytego sprzętu zawierającego czynnik chłodniczy posiadało 136 podmiotów, ale tylko 30 z nich prowadziło przetwarzanie zużytego sprzętu zawierającego czynnik chłodniczy. Należy podkreślić, że dla niektórych z tych podmiotów przetwarzanie zużytego sprzętu jest działalnością poboczną prowadzoną w ramach np. świadczenia usług serwisowych w branży chłodniczej i klimatyzacyjnej lub prowadzenia stacji demontażu pojazdów.

Z ustaleń wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska wynika, że masa zużytego sprzętu zawierająca czynnik chłodniczy przyjęta do przetworzenia w zakładach przetwarzania wynosiła ok. 14 395 ton – w 2010 r. i ok. 16 645 ton – w 2011 r. Masa odzyskanego czynnika chłodniczego z tych odpadów (wg ewidencji odpadów w zakładach) wynosiła łącznie ok. 10 ton – w 2010 r. i ok. 13 ton – w 2011 r. Odzyskiwane czynniki chłodnicze z zakładów przetwarzania przekazywane były pośrednio lub bezpośrednio do Fundacji Warstwy Ochrony Warstwy Ozonowej PROZON z/s w Warszawie.

Art. 17 ustawy wprowadził od 15 czerwca 2004 r. zakaz obrotu urządzeniami i instalacjami chłodniczymi oraz klimatyzacyjnymi i pompami ciepła zawierającymi SZWO oraz rozbudowy ww. urządzeń i instalacji z wykorzystaniem SZWO. Jednak już w okresie wcześniejszym był produkowany sprzęt np. chłodniczy niezawierający substancji kontrolowanych. Dlatego od kilku już lat do zakładów przetwarzania trafiają również zużyte urządzenia zawierające w układzie chłodzenia związki z grupy fluorowanych gazów cieplarnianych, nienależące do SZWO. Zatem przy demontażu zużytego sprzętu należy mówić o czynniku chłodniczym, rozumiejąc pod tym pojęciem mieszaninę zarówno gazów fluorowanych jak i SZWO. Ponadto wiele urządzeń chłodniczych, które trafiają do zakładów przetwarzania, jest już częściowo zdemontowanych (z usuniętą sprężarką i miedzianą chłodnicą) i nie zawiera czynnika chłodniczego w układzie chłodzenia.

6. Podsumowanie

W 2011 roku kontrolami objęto średnio **co piąty zakład z 2628** umieszczonych w ewidencji WIOŚ zawierającej zakłady skontrolowane od roku 2004 jako prowadzące działalność związaną z SZWO. Trzeba jednak pamiętać, że część zakładów z tej ewidencji nie używa już SZWO, gdyż zastąpiła je innymi czynnikami chłodniczymi, np. fluorowanymi gazami syntetycznymi.

Wykryto **158** nieprawidłowości w zakresie postępowania z SZWO w **94** zakładach.

Najczęściej wykryte naruszenia w trakcie kontroli WIOŚ w 2010 roku to:

- brak odpowiednio często wykonywanych przeglądów szczelności – (22% ogółu naruszeń),
- brak właściwego oznakowania – (18% ogółu naruszeń),
- brak eliminowania emisji SZWO do powietrza (13% ogółu naruszeń),
- brak opłat za emisję substancji kontrolowanych – (12% ogółu naruszeń),
- brak prawidłowo prowadzonej karty urządzenia – (11% ogółu naruszeń),
- brak odpowiedniego świadectwa kwalifikacji – (10% ogółu naruszeń),
- brak prawidłowej ewidencji substancji kontrolowanych – (8% ogółu naruszeń).

Ww. naruszenia zgodnie z podziałem na 4 kategorie przyjętym w zależności od wpływu danego naruszenia na środowisko zostały zakwalifikowane do kategorii 1 (o niewielkim oddziaływaniu na środowisko), wyjątkiem jest naruszenie polegające na braku eliminacji emisji SZWO do powietrza, zakwalifikowane do kategorii 4 (zanieczyszczenie środowiska – zubożenie warstwy ozonowej).

WIOŚ podjął następujące działania pokontrolne w odniesieniu do prowadzących zakłady, które nie przestrzegają obowiązków *ustawy*:

- zarządzenia pokontrolne – **86**,
- pouczenia – **68**,
- mandaty karne – **13**,
- wystąpienia do innych organów – **15**.

Dnia 1 stycznia 2010 r. upłynął termin zaprzestania używania pierwotnych (niepochodzących z odzysku lub regeneracji) wodorochlorofluorowęglowodorów do obsługi technicznej i naprawy istniejących urządzeń klimatyzacyjnych i chłodniczych. Kolejnym etapem wycofywania z obrotu i użycia substancji kontrolowanych jest zakaz używania od dnia 1 stycznia 2015 r. wszystkich wodorochlorofluorowęglowodorów do ww. zastosowań, niezależnie od źródła ich pochodzenia.

Zakaz obrotu urządzeniami i instalacjami chłodniczymi, klimatyzacyjnymi i pompami ciepła zawierającymi SZWO oraz rozbudowy ww. urządzeń i instalacji z wykorzystaniem SZWO istnieje na mocy art. 17 *ustawy* od 2004 r., ale już w okresie wcześniejszym był produkowany sprzęt np. chłodniczy niezawierający SZWO.

Z ustaleń WIOŚ wynika, że masa zużytego sprzętu zawierająca czynnik chłodniczy przyjęta do przetworzenia w zakładach przetwarzania wynosiła ok. 14 395 ton – w 2010 r. i ok. 16 645,5 ton – w 2011 r. Masa odzyskanego czynnika chłodniczego z tych odpadów (wg ewidencji odpadów w zakładach) wynosiła łącznie ok. 10 024 kg – w 2010 r. i ok. 12 953 kg – w 2011 r. Odzyskiwane czynniki chłodnicze z zakładów przetwarzania przekazywane były pośrednio lub bezpośrednio do Fundacji Warstwy Ochrony Warstwy Ozonowej PROZON z/s w Warszawie.

Zjawiska pozytywne:

1. Zarządzenia pokontrolne, wydane przez WIOŚ 2010 i 2011 w roku, wykonane zostały w **95%**.
2. W 2011 roku w porównaniu z rokiem 2010 znacznie spadł odsetek naruszeń *ustawy* przez zakłady używające nadal SZWO (**43%** zakładów skontrolowanych w roku 2010, **35%** zakładów skontrolowanych w roku 2011).
3. **87%** wykrytych przez WIOŚ w 2011 roku naruszeń *ustawy* należy do kategorii 1, o niewielkim oddziaływaniu na środowisko.

7. Wnioski

Ustalenia kontroli wskazują na sukcesywną poprawę stanu przestrzegania zobowiązań wynikających z *ustawy*:

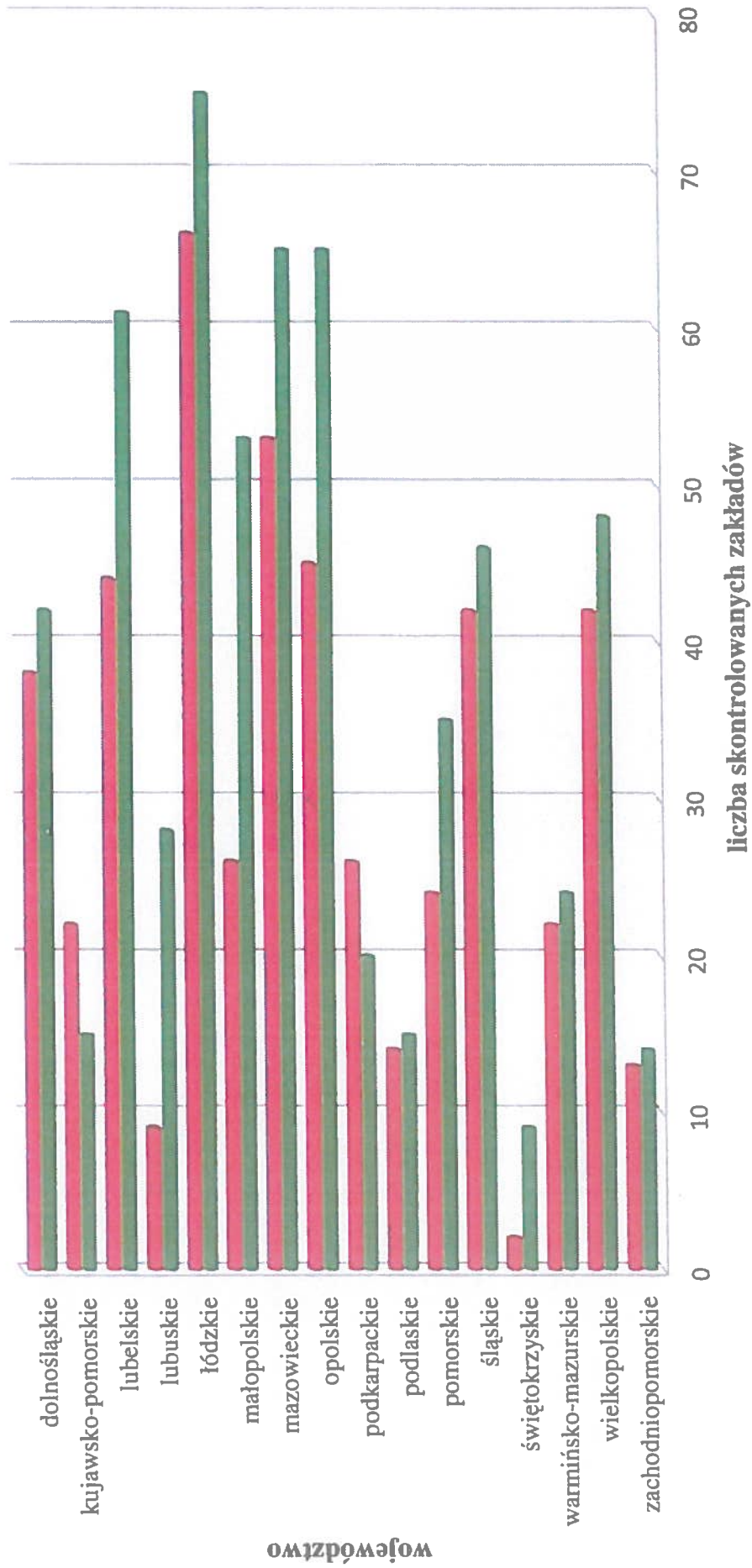
1. Substancje kontrolowane Protokołem Montrealskim są zastępowane czynnikami chłodniczymi nienależącymi do SZWO (najczęściej należącymi do grupy fluorowanych gazów cieplarnianych np. R 134a, R 407 a, R 404a, R 507a). Właściciele urządzeń, instalacji chłodniczych oraz klimatyzacyjnych demontują te z nich, które przystosowane są tylko do działania na czynniki chłodnicze należące do SZWO. Nowo powstałe zakłady instalują urządzenia oraz instalacje chłodnicze i klimatyzacyjne niezawierające SZWO (głównie pracujące na czynnikach należących do grupy fluorowanych gazów cieplarnianych).
2. Konieczna jest aktualizacja ewidencji zakładów używających nadal SZWO w Biurze Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu oraz w Inspekcji Ochrony Środowiska.

Niezwłocznie po akceptacji raportu przez Kierownictwo Ministerstwa Środowiska zostaną wystosowane pisma do Biura Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu oraz 16 wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w sprawie aktualizacji ewidencji zakładów używających SZWO.

11
12
13
14

Ryc. 1 Porównanie liczby zakładów skontrolowanych przez WIOŚ w cyklu kontrolnym dot. postępowania z SZWO w latach 2010-2011

■ liczba zakładów skontrolowanych przez WIOŚ w 2010 r. ■ liczba zakładów skontrolowanych przez WIOŚ w 2011 r.

Ryc. 2 Nieprawidłowości ujawnione podczas kontroli przestrzegania obowiązków w zakresie postępowania z SZWO w roku 2011
 (udział procentowy odnosi się do sumy odnotowanych naruszeń - 158)

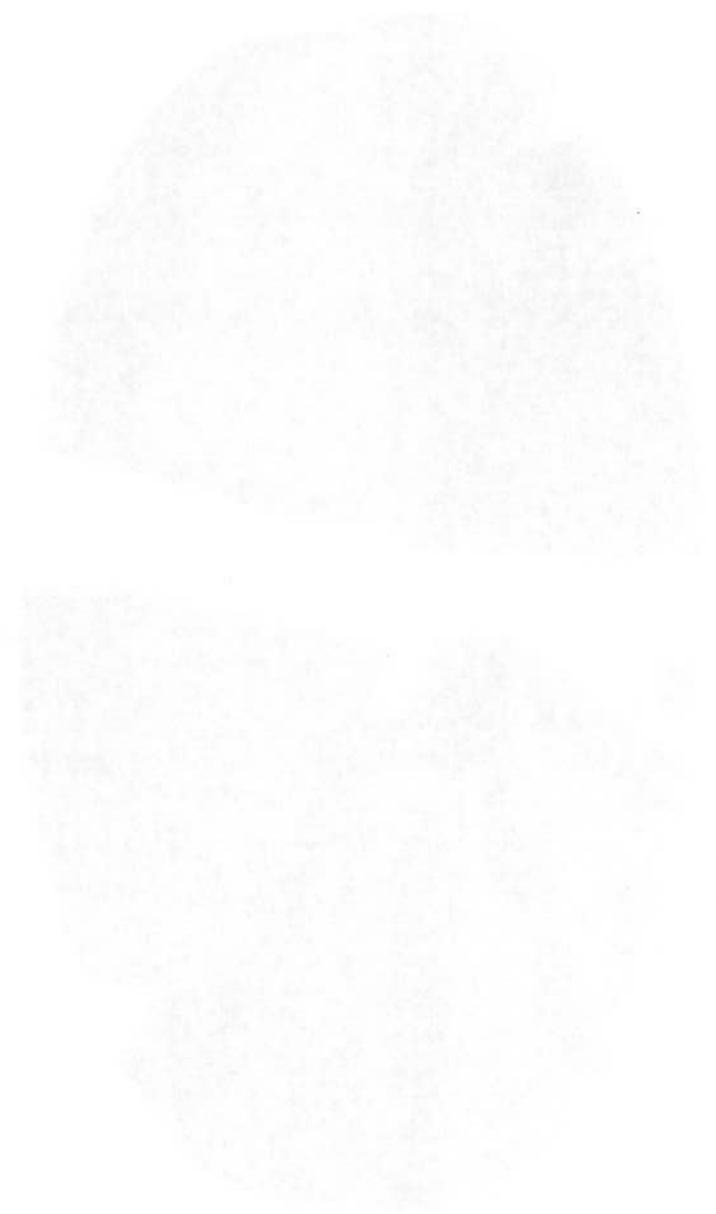

Tabela 1 Podstawowe dane dotyczące kontroli WIOŚ w 2011 r. w zakresie postępowania przez zakłady z SZWO

L.p.	Województwo	liczba zakładów znajdujących się w ewidencji WIOŚ jako podmioty używające SZWO lub instalacje zawierające SZWO	Liczba kontroli w 2011 r.	Liczba zakładów skontrolowanych w 2011 r.	Stosunek zakładów skontrolowanych przez WIOŚ w ramach cyklu kontrolnego SZWO do liczby podmiotów znajdujących się w ewidencji WIOŚ	Liczba zakładów skontrolowanych w 2011 r., które podlegały ustawie o substancjach zubożających warstwę ozonową	Stosunek liczby zakładów skontrolowanych w 2011 r., które podlegały ustawie o substancjach zubożających warstwę ozonową do ogólnej liczby zakładów skontrolowanych przez WIOŚ w ramach cyklu kontrolnego SZWO
1	2	3	4	5	6	7	8
1	dolnośląskie	184	38	38	20,65%	20	52,63%
2	kujawsko-pomorskie	107	22	22	20,56%	16	72,73%
3	lubelskie	227	44	44	19,38%	36	81,82%
4	lubuskie	124	9	9	7,26%	7	77,78%
5	łódzkie	190	66	66	34,74%	33	50,00%
6	małopolskie	120	26	26	21,67%	16	61,54%
7	mazowieckie	742	53	53	7,14%	47	88,68%
8	opolskie	45	45	45	100,00%	7	15,56%
9	podkarpackie	122	26	26	21,31%	14	53,85%
10	podlaskie	150	14	14	9,33%	9	64,29%
11	pomorskie	64	24	24	37,50%	8	33,33%
12	śląskie	129	42	42	32,56%	15	35,71%
13	świętokrzyskie	67	2	2	2,99%	2	100,00%
15	warmińsko-mazurskie	111	22	22	19,82%	5	22,73%
14	wielkopolskie	190	42	42	22,11%	15	35,71%
16	zachodniopomorskie	56	13	13	23,21%	5	38,46%
	POLSKA	2 628	488	488	18,57%	255	52,25%

Tabela 2 Liczba wykrytych przypadków niewywiązywania się z nałożonych w przepisach prawnych obowiązków w zakresie postępowania z SZWO podczas kontroli w roku 2011

L.p.	Województwo	Brak prawidłowego oznakowania	Brak prawidłowej ewidencji	Brak odpowiednio często wykonywanych przeglądów szczelności	Brak eliminowania emisji SZWO	Brak opłat za emisje SZWO	Brak prawidłowo prowadzonej karty urządzenia	Brak odpowiedniego świadectwa kwalifikacji	Brak wyposażenia do wykonywania obsługi technicznej urządzeń zawierających SZWO u serwisanta	inne	Ogółem liczba zakładów skontrolowanych w 2011 r., u których wykryto nieprawidłowości
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	dolnośląskie	3	2	5	1	2	2	6	0	0	11
2	kujawsko-pomorskie	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
3	lubelskie	4	3	5	6	2	3	0	0	3	12
4	lubuskie	0	1	1	1	0	1	0	0	0	3
5	łódzkie	6	1	2	4	4	4	2	0	2	11
7	małopolskie	1	1	0	1	0	1	0	0	2	4
8	mazowieckie	7	0	8	7	7	3	2	0	1	18
9	opolskie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	podkarpackie	0	0	3	0	0	0	0	0	0	3
11	podlaskie	1	0	2	0	0	1	0	0	0	2
12	pomorskie	0	0	2	0	1	2	0	0	0	3
13	śląskie	0	0	2	0	1	0	0	0	0	3
14	świętokrzyskie	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
15	warmińsko-mazurskie	1	2	0	0	0	0	2	0	0	5
6	wielkopolskie	5	1	3	0	1	0	2	0	1	14
16	zachodniopomorskie	1	1	1	0	0	0	2	1	0	3
	POLSKA	29	12	35	20	19	17	16	1	9	94

Tabela 3 Działania pokontrolne WIOŚ w roku 2011 w ramach cyklu kontrolnego postępowania z SZWO

L.p.	Nazwa województwa	Liczba			
		Zarządzeń pokontrolnych	Pouczeń	Nalożonych mandatów karnych	Wystąpień do innych organów
1	2	3	4	5	6
1	dolnośląskie	9	6	0	3
2	kujawsko-pomorskie	0	0	0	1
3	lubelskie	8	8	3	0
4	lubuskie	3	3	1	0
5	łódzkie	11	5	1	0
6	małopolskie	4	3	0	0
7	mazowieckie	18	13	1	0
8	opolskie	0	0	0	0
9	podkarpackie	3	2	1	0
10	podlaskie	2	2	0	0
11	pomorskie	3	3	2	0
12	śląskie	2	1	0	1
13	świętokrzyskie	1	0	0	0
15	warmińsko-mazurskie	5	5	0	2
14	Wielkopolskie	14	12	2	6
16	zachodniopomorskie	3	5	2	2
POLSKA		86	68	13	15

Tabela 4 Realizacja zarządzeń pokontrolnych wydanych przez WIOŚ w latach 2010 i 2011 w zakresie postępowania z SZWO

L.p.	Nazwa województwa	Liczba zarządzeń pokontrolnych w latach 2010 i 2011		zrealizowanych do końca 2011 r. – dane uzyskane na podstawie:	
		wydanych	3	4	5
1	dolnośląskie	20	20	0	0
2	kujawsko-pomorskie	1	1	0	0
3	lubelskie	28	22	6	6
4	lubuskie	12	11	1	1
5	łódzkie	21	18	1	1
6	małopolskie	11	10	0	0
7	mazowieckie	39	35	2	2
8	opolskie	2	1	1	1
9	podkarpackie	5	5	0	0
10	Podlaskie	9	9	0	0
11	pomorskie	7	7	0	0
12	śląskie	12	12	0	0
13	świętokrzyskie	5	5	0	0
15	warmińsko-mazurskie	10	9	0	0
14	wielkopolskie	37	32	0	0
16	zachodniopomorskie	9	9	0	0
POLSKA		228	206	11	11

Tabela 5 Charakterystyka zakładów skontrolowanych w 2011 r. w ramach cyklu kontrolnego postępowania z SZWO

L.p.	Województwo	Liczba zakładów stosujących SZWO	Liczba zakładów używających produkty (w tym urządzenia) zawierające SZWO	Liczba zakładów dokonujących obrotu SZWO lub urzędzeniami zawierającymi SZWO
1	2	3	4	5
1	dolnośląskie	5	15	0
2	kujawsko-pomorskie	3	13	0
3	lubelskie	4	32	0
4	lubuskie	2	5	0
5	łódzkie	4	29	0
6	małopolskie	10	6	0
7	mazowieckie	9	38	0
8	opolskie	0	7	0
9	podkarpackie	0	14	0
10	podlaskie	0	9	0
11	pomorskie	0	8	0
12	śląskie	0	14	1
13	świętokrzyskie	0	2	0
15	warmińsko-mazurskie	0	5	0
14	wielkopolskie	1	12	2
16	zachodniopomorskie	1	4	0
	POLSKA	39	213	3

URZĄD MORSKI w SŁUPSKU
 Al. Sienkiewicza 18, 76-200 SŁUPSK
 tel. (059) 84 74 256/57 fax. (059) 84 74 255
 e-mail: dyrektor@umsl.gov.pl
sekretariat@umsl.gov.pl
<http://www.umsl.gov.pl>
 SM 500/015/12

Słupsk, 29.02.2012

*P. Olszaniecki
 Do referatu
 6.03.2012
 [Signature]*

Główny Inspektor Ochrony Środowiska
 Departament Inspekcji i Orzecznictwa
 ul. Wawelska 52/54
 00-922 Warszawa

Urząd Morski w Słupsku przedstawia poniżej raport za 2011 rok w sprawie oceny stanu przestrzegania przepisów dot. stosowania oraz eksploatacji urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane na statkach.

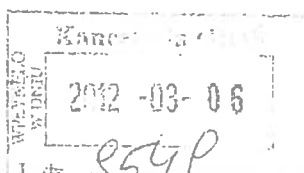
Raport za rok 2011		
w sprawie oceny stanu przestrzegania przepisów dot. stosowania oraz eksploatacji urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane na statkach		
Ocena przestrzegania przepisów	Ilość	Stwierdzone przypadki nieprawidłowości dotyczące substancji kontrolowanych na statkach (ilość naruszeń)
Ilość statków obcych skontrolowanych w portach znajdujących się na terenach administrowanych przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku w ramach Inspekcji PSC (Port State Control).	13	0
Ilość statków polskich skontrolowanych w okresie sprawozdawczym w ramach Inspekcji FSC (Flag State Control).	474	0
Przypadki stwierdzonych naruszeń przepisów w okresie sprawozdawczym przez statki morskie znajdujące się w obszarach morskich będących w administracji Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku.	0	Nie stwierdzono

Dyrektor Urzędu Morskiego w Słupsku
 z up.
 Mirosław Krajewski
 Z-ca Dyrektora ds. Inspekcji Morskiej

Otrzymują:

- adresat
- p.olszaniecki@gios.gov.pl
- BŻ w/m
- SM a/a

Sporządził:
 Tomasz Capiński

Seekretariat
 Dep. Inspekcji i Orzecznictwa
 wpłynęło dnia 6.03.12
 L. dz. nr 9549

1955-1956

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..

... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

URZĄD MORSKI W GDYNI

www.umgdy.gov.pl

Gdynia, 23. 02. 2012 r.

IOŚ-MS/780/23/12

*p. P. Olszowiecki
do sekretarisa
24.02.2012r.
Cpot*

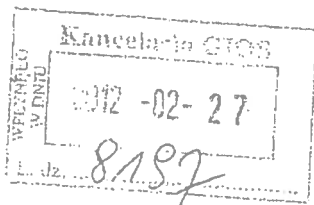
**Główny Inspektor Ochrony Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa
Fax 22 825 04 65**

Zgodnie z wymogami art. 13 b ust. 2 ustawy z dn. 16 marca 1995 r. o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki Urząd Morski w Gdyni przedkłada informację dot. oceny stanu przestrzegania przepisów o stosowaniu oraz eksploatacji urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane w 2011 roku.

Kontrola statkowych instalacji zawierających substancje zubożające warstwę ozonową odbywała się w ramach prowadzonych inspekcji w zakresie bezpieczeństwa żeglugi i ochrony środowiska. Podczas inspekcji statków bander obcych i polskich przeprowadzanych przez Inspektoraty Port State Control (PSC) oraz Flag State Control (FSC) na obszarze właściwości Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni nie stwierdzono uchybień w stosowaniu ww. substancji i instalacji, a tym samym naruszenia przepisów w tym zakresie.

Na żadnym z kontrolowanych statków nie stosuje się gaśnic ani systemów gaśniczych zawierających jako środek gaśniczy substancje wyszczególnione w Załączniku I rozporządzenia 2037/2000/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową.

Na kontrolowanych statkach instalacje i urządzenia zawierające substancje kontrolowane były prawidłowo oznakowane, posiadały karty obsługi technicznej a osoby je obsługujące posiadały wymagane kwalifikacje zgodnie z wymogami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz.U. Nr. 121, poz. 1263 z 2004 r.)

Sekretariat

Dep. Inspekcji i Orzecznictwa

wpłynęło dnia 27.02.12

L. dz. nr 8197

z up.
DYREKTORA
URZĘDU MORSKIEGO w GDYNI
[Signature]
kpt. ż.w. mgr inż. Bogdan Hajek
z os. DYREKTORA
ds. Inspekcji Morskiej

URZĄD MORSKI W SZCZECINIE

Plac Batorego 4, 70-207 Szczecin

tel.: +48 91 44 03 402, 433 01 73 fax: 43 44 955, e-mail: sekretariatdimdt@ums.gov.pl

Znak: OŚ-I-070/2/1/12

Szczecin, dnia 25 stycznia 2012r.

J. P. Osawicki
do celów archiwizacyjnych
1.02.2012

**Główny Inspektor
Ochrony Środowiska**

ul. Wawelska 52/54
70-922 Warszawa

Dotyczy: Raportu w sprawie oceny stanu przestrzegania przepisów dotyczących stosowania oraz eksploatacji urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane na statkach w roku 2011

W związku z art. 13b ust. 2 ustawy z dnia 16 marca 1995r. o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki (Dz.U. Nr 47, poz. 243 z późn. zm.) Urząd Morski w Szczecinie przesyła raport w sprawie oceny stanu przestrzegania przepisów dotyczących stosowania oraz eksploatacji urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane na statkach w roku 2011.

W trakcie 219 inspekcji statków przebywających w 2011 roku w portach Szczecin, Świnoujście i Police, przeprowadzonych przez Zespół ds. Kontroli Państwa Portu (PSC) w ramach Paris Memorandum of Understanding (Paris MoU), nie stwierdzono uchybień wobec przepisów Załącznika VI Konwencji MARPOL 73/78, dotyczącego zapobiegania zanieczyszczaniu powietrza przez statki. Zespół nie otrzymał również żadnych zgłoszeń o niespełnieniu wymagań wyżej wymienionego Załącznika, przez jednostki przebywające w portach będących na obszarze administrowanym przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie. W związku z powyższym, nie uzyskano podstaw do przeprowadzenia rozszerzonych inspekcji (zgodnie z wytycznymi Międzynarodowej Organizacji Morskiej dla inspektorów PSC w związku z wejściem w życie Aneksu VI Konwencji MARPOL 73/78 – MEPC/Circ. 472 z dnia 29 lipca 2005r., obejmujących sprawdzenie skuteczności wdrożenia procedur utrzymania wyposażenia zawierającego substancje niszczące warstwę ozonową oraz stwierdzenia, czy nie doszło do zamierzonej emisji tych substancji do atmosfery).

Ponadto podczas 64 kontroli przeprowadzonych w portach w Szczecinie i Świnoujściu przez Inspektorat Ochrony Środowiska Morskiego Urzędu Morskiego w Szczecinie nie stwierdzono uchybień w zakresie stosowania substancji kontrolowanych na statkach.

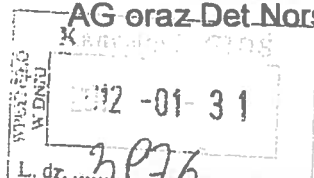
W roku 2011 Urząd Morski w Szczecinie nie przeprowadzał inspekcji w celu wydania/potwierdzenia Międzynarodowych Świadectw o Zapobieganiu Zanieczyszczaniu Powietrza (IAPP Certificate). Nie stwierdzono również nieprawidłowości związanych ze stosowaniem substancji kontrolowanych na statkach w ramach inspekcji Państwa Flagi.

Jednocześnie Informujemy, że na podstawie podpisanych z Rządem Rzeczypospolitej Polskiej umów, Polski Rejestr Statków S.A., Germanischer Lloyd AG oraz Det Norske Veritas AS, mogą wykonywać na całym świecie zadania organu

Sekretariat

Dep. Inspekcji i Orzecznictwa

1.02.2012

inspekcyjnego na statkach podnoszących polską banderę w imieniu polskiej administracji morskiej w zakresie przewidzianym przepisami przedmiotowych umów. Polski Rejestr Statków S.A., Germanischer Lloyd AG oraz Det Norske Veritas AS są również upoważnione do wystawiania certyfikatów wymaganych międzynarodowymi konwencjami, w tym Międzynarodowego Świadectwa o Zapobieganiu Zanieczyszczeniu Powietrza (IAPP Certificate). W załączniku przedstawiono listę statków posiadających w 2011 roku wystawione/potwierdzone Międzynarodowe Świadectwo o Zapobieganiu Zanieczyszczeniu Powietrza, których port macierzysty jest położony na obszarze administrowanym przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie.

Z poważaniem

z up. Dyrektora Urzędu Morskiego
w Szczecinie

kpt. ż. w. *Janusz Markiewicz*
Z-ca Dyrektora ds. Inspekcji Morskiej

Załączniki:

1. Zestawienie statków posiadających w 2011 roku wystawione/potwierdzone Międzynarodowe Świadectwo o Zapobieganiu Zanieczyszczeniu Powietrza, których port macierzysty jest położony na obszarze administrowanym przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie.

Otrzymują:

1. Główny Inspektor
Ochrony Środowiska

2. a/a

aks/DU

ZESTAWIENIE STATKÓW POSIADAJĄCYCH W 2011 ROKU WYSTAWIONE / POTWIERDZONE MIĘDZYNARODOWE ŚWIADECTWO
O ZAPOBIEGANIU ZANIECZYSZCZANIU POWIETRZA, KTÓRYCH PORT MACIERZYSTY JEST POŁOŻONY NA OBSZARZE
ADMINISTROWANYM PRZEZ DYREKTORA URZĘDU MORSKIEGO W SZCZECINIE

Lp.	Nazwa statku	Instytucja wystawiająca lub potwierdzająca świadectwo	Data wydania (W) / potwierżenia (P)
1.	DRAWA	Polski Rejestr Statków S.A.	W: 29.06.2011
2.	OLZA	Polski Rejestr Statków S.A.	W: 24.06.2011
3.	OSA	Polski Rejestr Statków S.A.	W: 05.11.2010 P: 05.08.2011
4.	POPRAD	Polski Rejestr Statków S.A.	W: 07.03.2011
5.	SM-MB-1	Germanischer Lloyd AG	W: 01.03.2011
6.	SM-MB-2	Germanischer Lloyd AG	W: 18.02.2011
7.	SM-MB-3	Germanischer Lloyd AG	W: 25.02.2011
8.	SM-MB-4	Germanischer Lloyd AG	W: 02.03.2011
9.	KOPERNIK	Det Norske Veritas AS	W: 21.07.2009 P: 06.05.2011
10.	NAWIGATOR XXI	Polski Rejestr Statków S.A.	W: 14.04.2011 P: 12.01.2012
11.	BUKOWIEC	Polski Rejestr Statków S.A.	W: 18.11.2011
12.	HALICZ	Polski Rejestr Statków S.A.	W: 24.02.2009 P: 19.12.2012
13.	PALICA	Polski Rejestr Statków S.A.	W: 23.03.2011
14.	PORONIEC	Polski Rejestr Statków S.A.	W: 04.11.2011
15.	ROMANKA	Polski Rejestr Statków S.A.	W: 22.11.2010 P: 02.12.2011
16.	GYLFE R	Det Norske Veritas AS	W: 17.08.2010 P: 20.10.2011
17.	SM-PRC-101	Polski Rejestr Statków S.A.	W: 06.04.2011
18.	SM-PRC-103	Polski Rejestr Statków S.A.	W: 14.07.2011
19.	SM-PRC-107	Polski Rejestr Statków S.A.	W: 29.09.2011
20.	PLANETA	Polski Rejestr Statków S.A.	W: 11.01.2008 P: 05.01.2012

10/10/10

10/10/10

10/10/10

10/10/10

